

Sarajevo, 04.04.2022. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
28.03.2022. – 01.04.2022.

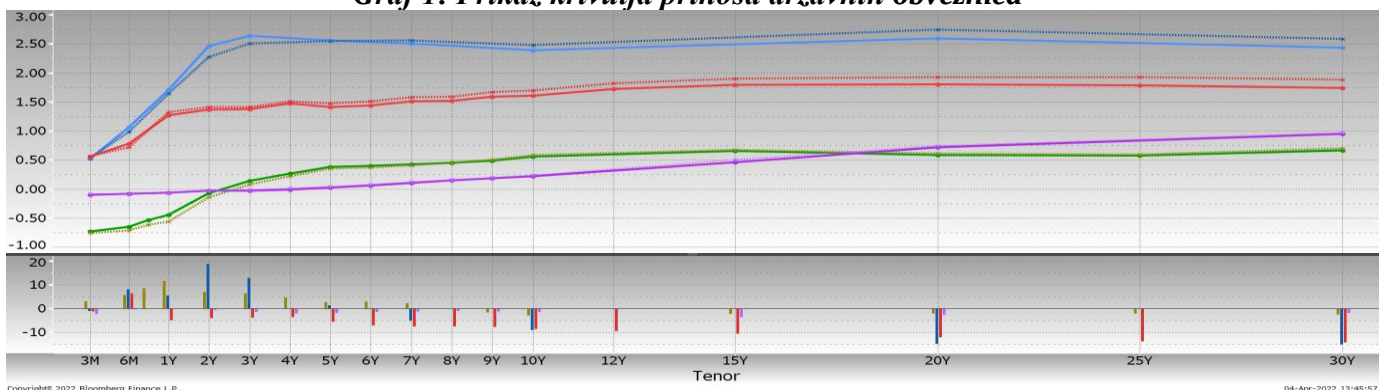
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	25.3.22	-	1.4.22	25.3.22	-	1.4.22	25.3.22	-	1.4.22	25.3.22	-	1.4.22
2 godine	-0,14	-	-0,07	2,27	-	2,46	1,42	-	1,37	-0,02	-	-0,03
5 godina	0,36	-	0,38	2,55	-	2,56	1,47	-	1,42	0,05	-	0,03
10 godina	0,59	-	0,56	2,47	-	2,38	1,70	-	1,61	0,24	-	0,23

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	25.3.22	-	1.4.22
3 mjeseca	-0,694	-	-0,703
6 mjeseci	-0,712	-	-0,656
1 godina	-0,542	-	-0,431

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 01.04.2022. godine (pune linije) i 25.03.2022. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica eurozone su pod utjecajem objavljenih podataka o rastu stope inflacije iznad očekivanja za nekoliko pojedinačnih članica eurozone, nastavili da bilježe rast u odnosu na prethodni tjedan. Ovi podaci su doprinijeli da se očekivanja rasta ECB-ove kamatne stope na depozite banaka na razinu od 0% (trenutno -0,50%) pomjere na listopad, dok je početkom tjedna očekivano da bi se to moglo dogoditi na kraju ove godine. Jedna od najvažnijih izjava prošlog tjedna bila je izjava člana UV ECB Holzmann da bi ECB trebalo da poveća kamatne stope dva puta ove godine (po 25 baznih bodova) kako bi otvorila prostor za manevar ukoliko bi inflacija premašila očekivane razine, odnosno kako bi izbjegla potrebu da kasnije mora vršiti veća povećanja kamatnih stopa. Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da sve što duže rat u Ukrajini bude trajao to će vjerojatno i troškovi biti veći. Ponovila je da će povećanje kamatnih stopa sa rekordno niskih razina biti postupno, te je navela „izražene rizike po rast“ i „priličnu neizvjesnost“ vezano za ekonomske izgleda. Glavni ekonomista ECB Lane je izjavio da bi ECB trebalo da bude spremna da prilagodi monetarnu politiku u oba pravca. Član UV ECB Visco iz Italije je izjavio da neće doći do povećanja kamatnih stopa prije obustavljanja neto kupovina obveznica putem APP programa. Prošlog tjedna se održala nova runda pregovora predstavnika Rusije i Ukrajine u Turskoj, što je pozitivno utjecalo na financijska tržišta, prilikom čega je zbog rasta prinosa prinos dvogodišnje njemačke obveznice

prvi put od 2014. godine privremeno zabilježio razinu iznad 0%. Ipak, u četvrtak je došlo do korekcije kretanja prinosa naniže, usprkos objavljenom podatku o rastu stope inflacije u eurozoni na novu rekordno visoku razinu od 7,5%.

Ovog puta najveće promjene su zabilježene na prednjem dijelu krive, pa su prinosi dvogodišnjih njemačkih obveznica povećani za skoro 7 baznih bodova, dok su prinosi desetogodišnjih obveznica smanjeni za 3 bazna boda. Istovremeno, prinosi italijanskih obveznica kraće ročnosti su povećani za oko 13 baznih bodova, dok prinosi desetogodišnjih obveznica nisu bitnije promijenjeni.

Agencija za dodjelu kreditnog rejtinga S&P Global je smanjila prognoze ekonomskog rasta eurozone u ovoj godini na 3,3% u odnosu na prethodne prognoze od 4,4%, pri čemu je priopćeno da će veće cijene energije, uzrokovane ratom u Ukrajini, pogoditi potrošačku moć kućanstava. S&P navodi da se, zahvaljući snažnom ekonomskom oporavku i dovoljnim gotovinskim „baferima“, ne očekuje recesija, već umjesto toga slabiji ekonomski rast.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	OŽUJAK	6,7%	7,5%	5,9%
2.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	OŽUJAK	3,1%	3,0%	2,7%
3.	Stopa inflacije – Njemačka (prelim.)	OŽUJAK	6,8%	7,6%	5,5%
4.	Stopa inflacije – Francuska (prelim.)	OŽUJAK	4,9%	5,1%	4,2%
5.	Stopa inflacije – Austrija	OŽUJAK	-	6,8%	5,8%
6.	Stopa inflacije – Španjolska (prelim.)	OŽUJAK	8,4%	9,8%	7,6%
7.	Stopa inflacije – Italija (prelim.)	OŽUJAK	7,2%	7,0%	6,2%
8.	PMI indeks prerađivačkog sektora – EZ (final.)	OŽUJAK	57,0	56,5	58,2
9.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	OŽUJAK	108,0	108,5	113,9
10.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	TRAVANJ	-14,5	-15,5	-8,5
11.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	SIJEČANJ	-	16,9%	14,5%
12.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	VELJAČA	6,3%	7,1%	10,4%
13.	Maloprodaja – Nizozemska (G/G)	VELJAČA	-	16,5%	15,8%
14.	Maloprodaja – Španjolska (G/G)	VELJAČA	1,0%	0,9%	4,1%
15.	Obim maloprodaje – Irska (G/G)	VELJAČA	-	2,2%	21,4%
16.	Obim maloprodaje – Finska (G/G) prelim.	VELJAČA	-	-2,0%	0,3%
17.	Potrošnja stanovništva – Francuska (G/G)	VELJAČA	-0,9%	-2,3%	-2,8%
18.	Stopa nezaposlenosti – EZ	VELJAČA	6,7%	6,8%	6,9%
19.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	OŽUJAK	5,0%	5,0%	5,0%
20.	Stopa nezaposlenosti – Italija	VELJAČA	8,7%	8,5%	8,6%

SAD

Prinosi na američke obveznice kraćeg i srednjeg roka dospijeća su na tjednoj razini povećani, dok su prinosi na desetogodišnje obveznice zabilježili smanjenje. Najveći rast prinosa je zabilježen krajem tjedna nakon objavljivanja pozitivnih podataka sa tržišta rada, što je pojačalo očekivanja tržišnih sudionika vezanih za povećanje referentne kamatne stope na narednoj sjednici Feda.

Predsjednik Feda iz Čikaga Evans je ponovio mišljenje da će Fed ove godine trebati sedam puta povećati referentnu kamatnu stopu kako bi se obuzdao rast inflacije, ali je signalizirao da se njegovo mišljenje može promijeniti ovisno o razvoju situacije.

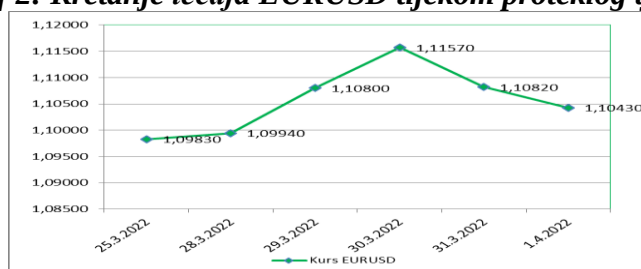
Proteklog tjedna je objavljen podatak o GDP-u koji pokazuje snažan rast američke ekonomije na kraju prošle godine, koji je znatno usporen na početku ove godine pod utjecajem pandemije koronavirusa, problemima u lancima opskrbe, kao i pod utjecajem rastuće inflacije. Također, objavljena je i Fedova preferirajuća mjera stope inflacije, PCE deflator, koja je tijekom veljače povećana na 6,4% na godišnjoj razini, što je podatak jednak očekivanom, te viši u odnosu na prethodni revidirani podatak (6,0%).

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti OŽUJAK	3,7%	3,6%	3,8%
2.	Promjena zaposlenih nefarmerski sektor OŽUJAK	490.000	431.000	750.000
3.	Promjena zaposlenih privatni sektor OŽUJAK	496.000	426.000	739.000
4.	Promjena zaposlenih prerađivački sektor OŽUJAK	32.000	38.000	38.000
5.	Zahtjevi za hipotekarne kredite 25. OŽUJKA	-	-6,8%	-8,1%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 26. OŽUJKA	196.000	202.000	188.000
7.	PMI indeks prerađivačkog sektora F OŽUJAK	58,5	58,8	57,3
8.	Potrošnja građevinskog sektora (M/M) VELJAČA	1,0 %	0,5%	1,6%
9.	PCE deflator (G/G) VELJAČA	6,4%	6,4%	6,0%
10.	GDP (G/G) IV tromjesečje	7,0%	6,9%	2,3%

USD je deaprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,0983 na razinu od 1,1043, što predstavlja rast tečaja od 0,55% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Inflatorna očekivanja u Velikoj Britaniji za narednih pet do deset godina su u ovom mjesecu dostigla rekordnu razinu, prema istraživanju koje je juče objavljeno, a koje će, vjerojatno imati utjecaj na BoE. Citi Bank i YouGov koji provode ovo istraživanje su objavili da su inflatorna očekivanja za narednih pet do deset godina povećana na 4,4% u ožujku sa 4,1%, koliko su iznosila u veljači. Uzimajući u obzir da je inflacija dostigla najviše razine od početka 90-ih godina XX stoljeća, te da sada iznosi 6,2%, BoE je zabrinuta da bi inflatorna očekivanja mogla biti ugrađena u ekonomiju, te bi mogla uzrokovati samoodrživu spiralu cijena i plaća. BoE je povećala kamatne stope u ovom mjesecu, treći sastanak zaredom, ali je ublažila poruke daljeg povećanja kamatnih stopa. Istraživanje inflatornih očekivanja, čiji rezultati su juče objavljeni, je pokazalo da građani očekuju da bi inflacija u narednih 12 mjeseci mogla dostići nove rekorde. Guverner BoE Broadbent je izjavio da kreatorima monetarne politike treba biti jasno kako planiraju da reagiraju na promjene u ekonomiji, ali je upozorio na vrste smjernica za koje postoji rizik da budu viđene kao obećanja o budućnosti. BoE je prošle godine mnoge investitore pogrešno navela zbog poteza u kamatnoj stopi, što je potaknulo zvaničnike da preispitaju svoju komunikacijsku strategiju.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Neto potrošački krediti (u mlrd) VELJAČA	0,9	1,9	0,1
2.	Odobreni hipotekarni krediti VELJAČA	74.700	71.000	73.800
3.	Monetrani agregat M4 (G/G) VELJAČA	-	6,0%	5,7%
4.	Nationwide cijene kuća (G/G) OŽUJAK	13,4%	14,3%	12,6%
5.	GDP (Q/Q) F IV TROMJESEČJE	6,5%	6,6%	6,5%
6.	Izvoz (Q/Q) F IV TROMJESEČJE	4,9%	6,9%	4,9%
7.	Uvoz (Q/Q) F IV TROMJESEČJE	-1,5%	0,3%	-1,5%
8.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) F IV TROMJESEČJE	0,9%	1,0%	0,9%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR dok je aprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,83312 na razinu od 0,84204, dok je tečaj GBPUSD smanjen sa razine od 1,3182 na razinu od 1,3114.

JAPAN

Suočavajući se sa raznim izazovima koji utječu na rast kamatnih stopa na globalnom tržištu, BoJ je početkom proteklog tjedna dva puta ponudila kupovinu neograničenog iznosa desetogodišnjih državnih obveznica po prinosu od 0,25%, od ponedjeljka do četvrtka, kako bi odbranila stav u vezi s ciljanom razinom prinosa. BoJ je priopćila da će ponuditi istu neograničenu kupovinu u naredna tri dana, kako bi bila sigurna da su investitori jasno sagledali pravac BoJ politike. Premijer Kishida je izjavio da će narediti Vladi da sastavi novi paket pomoći do kraja travnja kako bi se ublažio ekonomski udar zbog rasta troškova goriva i hrane koji je potaknut ukrajinskom krizom. Ovim potezom će se intenzivirati rasprava između Vlade i vladajuće koalicije o razmjeri potrošnje i izvoru financiranja, dok sa druge strane neki zastupnici u Parlamentu traže usvajanje potrošačkog paketa u vrijednosti od oko 10 bilijuna JPY.

Intervencija BoJ (kupovina neograničenog iznosa 10-godišnjih državnih obveznica), na koju se odlučila kako bi spriječila rast prinosa iznad 0,25%, povećava rizike primjene neadekvatne monetarne politike u trećoj najvećoj svjetskoj ekonomiji u razdoblju dok Japan pokušava upravljati rastućim uvoznim cijenama koje su posljedica deprecijacije JPY i rata u Ukrajini.

BoJ nastoji zadržati ultrastimulativnu politiku, čak i po cijeni dodatne deprecijacije JPY, što bi se moglo negativno reflektirati na ekonomiju i na rast troškova uvoza. BoJ je povećala kupovinu državnih obveznica sa rokom dospeljeća od 3 do 10 godina, te je ponudila kupovinu ultradugih državnih obveznica u izvanrednim, hitnim operacijama. Guverner Kuroda je izjavio da “svaka intervencija na tržištu ne utječe izravno na devizne tečajeve”, naglašavajući manju zabrinutost da bi kupovina obveznica od strane BoJ mogla oslabiti JPY.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	VELJAČA	2,8%	2,7%	2,8%
2.	Maloprodaja (G/G)	VELJAČA	-0,3%	-0,8%	1,1%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) prelim.	VELJAČA	0,8%	0,2%	-0,5%
4.	Indeks započelih kuća (G/G)	VELJAČA	1,2%	6,3%	2,1%
5.	Tankan indeks velikih proizvođača	I tromjesečje	12	14	18
6.	PMI indeks prerađivačkog sektora (final)	OŽUJAK	-	54,1	53,2
7.	Prodaja vozila (G/G)	OŽUJAK	-	-14,8%	-18,6%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 134,01 na razinu od 135,30. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine 122,05 na razinu od 122,52.

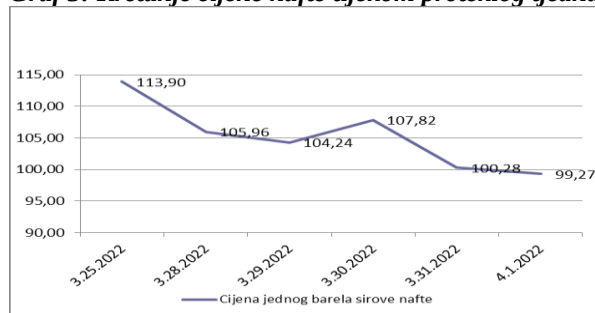
NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 113,90 USD (103,71 EUR).

Tijekom proteklog tjedna cijena nafte je imala tendenciju pada. Početkom tjedna cijena nafte je smanjena za skoro 7% na dnevnoj razini pod utjecajem zabrinutosti da će širenje omikron soja virusa u Kini umanjiti potrošnju ovog energenta. Također, objavljeno je da će Šangaj uvesti lockdown za pola grada sa ciljem nasumičnog testiranja, a zbog povećanog broja zaraženih virusom omikron, što je, također, imalo utjecaj na pad cijene nafte. Narednog dana cijena je nastavila sa blagim padom pod utjecajem napretka u pregovorima između Rusije i Ukrajine o mogućem okončanju sukoba, ali i zbog novih karantina koji se u Kini uvode kao posljedica suzbijanja širenja omikron soja virusa. Sredinom tjedna je došlo do blagog rasta cijene nafte, što je posljedica ograničene ponude nafte, ali i zbog novih sankcija zapadnih zemalja prema Rusiji, usprkos tome što su Moskva i Kijev održali mirovne sastanke. Do kraja tjedna cijena nafte je smanjena nakon što je Bijela kuća je najavila „povijesno oslobađanje“ oko 180 milijuna barela nafte iz hitnih zaliha SAD sa ciljem da se utječe na obuzdavanje cijene nafte. Također, OPEC+ je objavio da će se tijekom svibnja držati planiranog povećanja obujma ponude nafte. Pad cijene je nastavljen i u petak, jer su članovi IEA trebali diskutirati o daljem otpuštanju rezervi nafte na tržište, pored planiranog oslobađanja od 180 milijuna barela od strane SAD.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 99,27 USD (89,90 EUR), te je na tjednoj razini zabilježen pad od 12,84%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

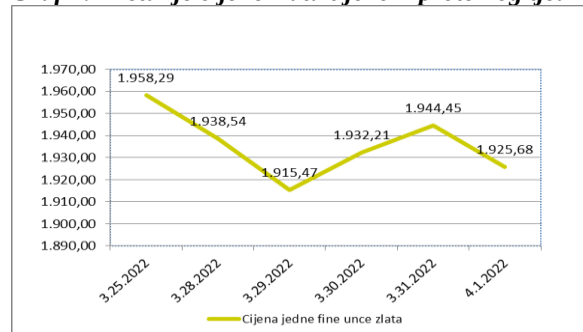

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.958,29 USD (1.783,02 EUR).

Cijena zlata je tijekom proteklog tjedna imala blagu tendenciju pada. Početkom tjedna cijena zlata je smanjena uglavnom zbog iščekivanja rezultata sastanka Ukrajine i Rusije o eventualnom sporazumu. Očekivani su signali o pozitivnim vijestima, te su tako investitori smanjili ulaganja u zlato, što je vodilo i padu cijene ovog plemenitog metala. Sredinom tjedna cijena zlata je povećana pod utjecajem slabljenja USD, ali i zbog obnovljenih sumnji u mogućnost prekida vatre između Rusije i Ukrajine. Središnja banka Rusije je u četvrtak objavila da su njene devizne rezerve, kao i rezerve zlata smanjene za 38,8 milijardi USD. Iz Središnje banke Rusije je priopćeno da su najveći utjecaj na pad rezervi imale intervencije na deviznom tržištu i operacije refinanciranja, te valutna revalorizacija imovine. Od momenta kada su intenzivirana ratna dejstva na relaciji Ukrajina – Rusija, zemlje širom svijeta su uvele sankcije Rusiji, te je oko 2/3 deviznih rezervi Rusije zamrznuto. Cijena zlata je u petak smanjena pod utjecajem pozitivnih podataka sa tržišta rada u SAD, što je pojačalo očekivanja da će Fed koristiti agresivniji pristup u povećanju referentne kamatne stope kako bi suzbio inflaciju. Ipak, zlato je i dalje pod snažnim utjecajima neizvjesnosti oko stanja u Ukrajini zbog čega se cijena i dalje održava visokom.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.925,68 USD (1.743,80 EUR). Na tjednoj razini zabilježen je pad od 1,67%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.